

τρέλα

τρέλα, η, ουσ. [*<τρελαίνω (υποχωρητ.)*], η τρέλα. **1.** η παραφροσύνη: «πολλές φορές η τρέλα του έκανε να μαλώνει μ' όλον τον κόσμο». (Λαϊκό τραγούδι: *άσ' τον τρελό στην τρέλα του και μην τον συνεφέρεις, τι έχει μέσα το μυαλό ενός τρελού δεν ξέρεις*). **2.** ανόητος λόγος ή πράξη, η ανοησία, η βλακεία. (Λαϊκό τραγούδι: *ρεζίλεψα στην τρέλα μου τ' όνομα του πατέρα μου και κλαίω απ' την ντροπή μου*). **3.** πράξη υπέροχη, που γίνεται με πάθος. (Λαϊκό τραγούδι: *θα κάνουμε έναν έρωτα όλο τρέλα,σα να 'ναι η τελευταία μας φορά*). **4.** παράτολμη ενέργεια: «ήταν μεγάλη τρέλα να πηδήξεις από μπαλκόνι σε μπαλκόνι». **5α.** στον πλ. **οι τρέλες**, απερίσκεπτες πράξεις: «άσε τις τρέλες και συγκεντρώσου στη δουλειά σου!». (Λαϊκό τραγούδι: *αν θέλεις στη ζωή σου να προκόψεις, τις τρέλες σου αυτές πρέπει να κόψεις*). **β.** θορυβώδη παιχνίδια, αταξίες, παρεκτροπές: «κάθε φορά που μαζευόμασταν όλα τα ξαδέρφια, αρχίζαμε τις τρέλες». (Τραγούδι: *σας μιλάω με καημό, με σπαραγμό για τόσες τρέλες που νοσταλγώ*). **6.** ως επίρρ., εξαιρετικά ωραία, έξοχα, θαυμάσια: «στην εκδρομή περάσαμε τρέλα!». Υποκορ. **τρελίτσα, η** (βλ. λ.). (Ακολουθούν 37 φρ.)

- *γαμώ την τρέλα μου!* έκφραση αγανακτισμένου ή εκνευρισμένου ανθρώπου: «γαμώ την τρέλα μου, όλα τα στραβά σε μένα θα τύχουν». Συνήθως η φρ. κλείνει πάλι με το ρ. *γαμώ*. Για συνών. βλ. φρ. *γαμώ τα καντήλια μου!* λ. *γαμώ*

- *γαμώ την τρέλα σου! ή σου γαμώ την τρέλα!* επιθετική έκφραση εναντίον κάποιου που είναι ενοχλητικός, που μας δημιουργεί προβλήματα: «γαμώ την τρέλα σου, σταμάτα, επιτέλους, αυτή την γρίνια! || σου γαμώ την τρέλα εγώ αν ξαναπειράξεις την κόρη μου!». Η φρ. πιο αραιά από ό,τι η αμέσως πιο πάνω, κλείνει πάλι με το *γαμώ*. Για συνών. βλ. φρ. *γαμώ τα καντήλια σου! ή σου γαμώ τα καντήλια!* (α), λ. *γαμώ*

- *είμαι μια τρέλα ή είμαι τρέλα*, είμαι εξαιρετικός, υπέροχος, προκαλώ το θαυμασμό: «το ξέρω πως ήμουν μια τρέλα χτες βράδυ στο χορό»

- *είμαι στην τρέλα*, βρίσκομαι σε μεγάλη ψυχική υπερδιέγερση, βρίσκομαι σε μεγάλη ψυχική ένταση: «δεν ήρθαν ακόμη τα παιδιά μου απ' τη διαδήλωση κι είμαι στην τρέλα»

- *είναι μια τρέλα*, βλ. φρ. *είναι τρέλα*

- *είναι πάνω στην τρέλα του*, **α.** βρίσκεται σε νεαρή, σε νεανική ηλικία: «έχει ένα γιο παντρεμένο κι έναν άλλον, που είναι πάνω στην τρέλα του». **β.** έκφραση με την οποία θέλουμε πολλές φορές να δικαιολογήσουμε τη ζωηρότητα ή τις αταξίες νεαρού ατόμου: «αν δεν κάνει αταξίες τώρα που είναι πάνω στην τρέλα του, τότε θα τις κάνει;» βλ. και φρ. *πάνω στην τρέλα του*

- *είναι τρέλα*, **α.** λέγεται για κάποιον ή για κάτι που προκαλεί το θαυμασμό μας: «αυτή η γυναίκα είναι τρέλα || τ' αυτοκίνητό σου είναι τρέλα || η θέα από δω πάνω είναι τρέλα». (Τραγούδι: *τηνε λένε Μαρινέλα κι είναι μούργια είναι τρέλα*). **β.** (για ενέργειες) είναι επικίνδυνη, ρισκοκίνδυνη, παρακινδυνευμένη: «είναι μια τρέλα αυτό που πας να κάνεις»

- *είναι τρέλα δουλειά*, βλ. λ. [δουλειά](#)

- *είναι τρέλα η δουλειά ή η δουλειά είναι τρέλα*, βλ. λ. [δουλειά](#)

- *έχει μια δόση τρέλα(ς)*, βλ. λ. *δόση*

- *έχει μια τρέλα!* βλ. φρ. *κουβαλάει μια τρέλα(!)*

- *έχει την τρέλα να...*, βλ. φρ. *έχει τρέλα με(...)*

- *έχει τρέλα*, βλ. φρ. *κουβαλάει τρέλα*

- *έχει τρέλα δουλειά*, βλ. λ. [δουλειά](#)

- *έχει τρέλα με...*, είναι μανιώδης με...: «από μικρό παιδί έχει τρέλα με τη συλλογή γραμματοσήμων || έχει τρέλα με το ψαροντούφεκο || έχει τρέλα με τα ταξίδια»·
- *έχει τρέλα με τη δουλειά ή έχει με τη δουλειά τρέλα*, βλ. λ. [δουλειά](#)·
- *η τρέλα δεν πάει στα βουνά* (ενν. πάει στους ανθρώπους), δεν εκπλήσσομαι διόλου με τις παράλογες ή παράτολμες ενέργειες κάποιου ή κάποιων: «από σένα όλα μπορεί να τα περιμένει κανένας, γιατί η τρέλα δεν πάει στα βουνά»·
- *θα κάνω καμιά τρέλα*, θα προβώ σε κάποια ανοησία, σε κάποια βλακεία (εννοεί και την αυτοκτονία) λόγω απόγνωσης ή έντονης ψυχολογικής πίεσης: «είναι η τρίτη φορά που αποτυχαίνει να μπει στο πανεπιστήμιο κι έχει το νου σου, γιατί θα κάνει καμιά τρέλα, έτσι ευαίσθητο και φιλότιμο που είναι το παιδί». (Λαϊκό τραγούδι: *σε αγαπώ -πώς να στο πω;- μωρό μου, πίσω έλα· μη με παρατάς και κάνω καμιά τρέλα· σου 'χω πει; χωρίς εσέ να ζήσω δεν μπορώ*)·
- *θα μου 'ρθει τρέλα*, **α.** νιώθω έντονη ψυχική πίεση από διάφορα προβλήματα, θα τρελαθώ: «αν συνεχιστεί αυτή η αναδουλειά, θα μου 'ρθει τρέλα». (Λαϊκό τραγούδι: *πού να σου λέω το μπελά που βρήκα, γιατί μου γκρινιάζει και η πιτσιρίκα· θέλει ταγεράκι, κάλτσες και ομπρέλα, φράγκο δεν υπάρχει και θα μου 'ρθει τρέλα*). **β.** νιώθω έντονη ψυχική ταραχή από ερωτική έξαψη: «δεν μπορώ να συναντήσω αυτή τη γυναίκα, γιατί, τη θέλω τόσο πολύ, που θα μου 'ρθει τρέλα». (Λαϊκό τραγούδι: *έλα γύφτο μ' έλα και θα μου 'ρθει τρέλα, πάρε με στην αγκαλιά σου έλα γύφτο μ' έλα*)·
- *θα σου 'ρθει τρέλα*, θα νιώσεις μεγάλη έκπληξη ή μεγάλη ευχαρίστηση: «αν δεις τι γυναικάρια έβγαλα γκόμενα, θα σου 'ρθει τρέλα || θα σου 'ρθει τρέλα, μόλις αντικρίσεις τις ομορφιές της Χαλκιδικής»·
- *καθένας με την τρέλα του* (κι αυτός με την ομπρέλα του), ο καθένας έχει τη δική του απασχόληση, το δικό του χαρακτήρα, ο καθένας έχει τις παραξενιές του, τις ιδιορρυθμίες του: «τρέχει όλη τη μέρα μέσ' στους δρόμους, παλεύει με διάφορες δουλειές αλλά τι ακριβώς κάνει αυτός ο άνθρωπος δεν μπόρεσα ποτέ μου να καταλάβω. -Τι να κάνει, ρε παιδάκι μου, καθένας με την τρέλα του κι αυτός με την ομπρέλα του»·
- *κάνω την τρέλα*, **α.** ενεργώ παράτολμα, ρισκοκίνδυνα ή ανόητα: «εγώ θα κάνω την τρέλα, κι όσα έρθουν κι όσα πάνε». **β.** παντρεύομαι: «λέω να κάνω κι εγώ την τρέλα, πριν με πάρουν τα χρόνια»·
- *κάνω τρέλες*, ενεργώ απερίσκεπτα, συμμετέχω σε θορυβώδη παιχνίδια, ατακτώ, παρεκτρέπομαι: «όταν βρεθούν όλοι μαζί, κάνουν συνέχεια τρέλες». (Λαϊκό τραγούδι: *και στο Πέραμα αντίκρυ τρώνε ψάρια απ' το δίχτυ, πίνουν ούζο, κάνουν τρέλες μα εγώ μετρώ τις μέρες*)·
- *κουβαλάει μια τρέλα!* είναι πολύ ανόητος, παράτολμος, ρισκοκίνδυνος ή ιδιόρρυθμος: «πρόσεχέ τον, γιατί κουβαλάει μια τρέλα, που δεν είναι για να τον εμπιστευεσαι!». Πολλές φορές, μετά το τέλος της φρ. ακολουθεί το *μα τι τρέλα(!)*·
- *κουβαλάει τρέλα*, είναι ανόητος, παράτολμος: «το παιδί κουβαλάει τρέλα, γι' αυτό μην το παίρνεις στα σοβαρά»·
- *με τρέλα*, πολύ δυνατά, πολύ έντονα: «τον αγαπάει με τρέλα». (Τραγούδι: *μάτια μου, σ' αναζητούν τα μάτια μου, σε καρτερώ με τρέλα, έλα, έλα, έλα*)·
- *μου 'ρχεται τρέλα*, νιώθω έντονη ψυχική πίεση από διάφορα προβλήματα, τρελαίνομαι: «όσο σκέφτομαι πως δεν έχω να καλύψω τα λεφτά της επιταγής μου, μου 'ρχεται τρέλα»· βλ. και φρ. *θα μου 'ρθει τρέλα*·
- *μου φέρνει τρέλα*, μου προξενεί έντονη ψυχική πίεση κάποιος ή κάτι: «αυτή η γυναίκα μου φέρνει τρέλα με τα καμώματά της || μου φέρνει τρέλα αυτός ο θόρυβος». (Λαϊκό τραγούδι: *στο μυαλό μου φέρνεις τρέλα, Αραμπέλα, Αραμπέλα έλα, αν θέλεις να ζήσω για σε γλυκιά κοπέλα*)·
- *νεανικές τρέλες*, αταξίες, παρεκτροπές που εύκολα συγχωρούνται, γιατί αποδίδονται στο νεαρό της ηλικίας:

«μην το αποπαίρνεις το παιδί, γιατί όλοι μας κάποτε κάναμε τις νεανικές τρέλες μας»·

- *πάμε για τρέλες*; ειρωνικό πείραγμα σε όμορφη γυναίκα που τη βλέπουμε να περνάει από μπροστά μας, με την έννοια πάμε να κάνουμε ερωτικά παιχνίδια; (Τραγούδι: **πάμε για τρέλες** στις *Σεϋχέλλες*, *πάμε για τρέλες, ω, ω!*)·

- *πάνω στην τρέλα του*, σε στιγμή παραφροσύνης: «πάνω στην τρέλα του, άρπαξε το τραπεζομάχαιρο και την έσφαξε»· βλ. και φρ. *είναι πάνω στην τρέλα του*·

- *περνώ τρέλα*, περνώ θαυμάσια, υπέροχα: «απ' τη μέρα που μπήκα σ' αυτή την παρέα, περνώ τρέλα»·

- *πουλώ τρέλα*, **α.** συμπεριφέρομαι ανόητα ή παράτολμα, ριψοκίνδυνα, ανάλογα με την κατάσταση: «αυτόν δεν μπορείς να τον πάρεις στα σοβαρά, γιατί δεν ξέρεις πότε πουλάει τρέλα και πότε είναι με τα σωστά του». (Λαϊκό τραγούδι: **τρέλα πουλάει ο γείτονας**, *τρέλα πουλάει κι ο φίλος και απορώ πώς γλίτωσε της γειτονιάς ο σκύλος*). **β.** προσποιούμαι πως δεν καταλαβαίνω αυτά που μου λέει κάποιος, προσποιούμαι άγνοια, κάνω τον ανήξερο: «μην πουλάς τρέλα και λέγε πως ακριβώς έγινε το επεισόδιο»·

- *το πολύ το πάνε κι έλα, φέρνει και μεγάλη τρέλα*, οι πολύ στενές σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων, ιδίως μεταξύ ζευγαριών, δημιουργεί πολλές φορές και δυσάρεστες καταστάσεις: «έβγαιναν κάθε μέρα τετράδα, ώσπου κάποια στιγμή αντιλήφθηκε πως ήταν ερωτευμένος με τη γυναίκα του φίλου του. -Το πολύ το πάνε κι έλα, φέρνει και μεγάλη τρέλα». Πολλές φορές, της φρ. προτάσσεται το *εμ*·

- *το ρίχνω στην τρέλα*, βλ. φρ. *πουλώ τρέλα*. (Λαϊκό τραγούδι: **το 'χεις ρίξει πια στην τρέλα** κάθε βράδυ στην *Καστέλα*, *μαρμουνάκι και τσιπούρα κι όλο κρεβατομουρούρα!*)·

- *τον βάρεσε (η) τρέλα*, παραφρόνησε ή ενήργησε παράτολμα, ριψοκίνδυνα: «κάποια στιγμή τον βάρεσε η τρέλα και τα 'σπασε όλα μέσα στο μαγαζί». (Λαϊκό τραγούδι: *τσακισμένος μια βραδιά κι ως ήταν άντρας με καρδιά, τον βάρεσε η τρέλα και μπαμ και μπουμ τις πιστολιές ξεσήκωσε τις γειτονιές κι έσπασε δυο μπορντέλα*)·

- *τρέλα που τον δέρνει!* ή *τον δέρνει μια τρέλα!* έκφραση με την οποία χαρακτηρίζουμε ένα πολύ ανόητο, πολύ παράτολμο, ριψοκίνδυνο ή ιδιόρρυθμο άτομο: «εκεί που καθόταν ήσυχος, ξαφνικά άρχισε να βγάζει τα ρούχα του μπροστά στον κόσμο. -Τρέλα που τον δέρνει! || κάποια στιγμή σηκώθηκε αγριεμένος κι άρχισε να μαλώνει με δέκα άτομα ταυτόχρονα. -Τον δέρνει μια τρέλα!». Πολλές φορές, η φρ. κλείνει με το *μα τι τρέλα(!)*·

- *φοβάμαι μήπως κάνει καμιά τρέλα*, φοβάμαι πως το άτομο για το οποίο γίνεται λόγος ή θα αυτοκτονήσει ή θα σκοτώσει κάποιον: «απ' τη μέρα που χρεοκόπησε, φοβάμαι μήπως κάνει καμιά τρέλα || έπασε τη γυναίκα του με τον γκόμενό της και φοβάμαι μήπως κάνει καμιά τρέλα»· βλ. και φρ. *θα κάνω καμιά τρέλα*·